

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 P 148803 24 GŽ 3
Novi Travnik, 24.09.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Davora Kelava kao predsjednika vijeća, Edvina Kokić i Alme Islamović kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja JU Bolnica Travnik, zastupana po punomoćniku Irsan Kukić, advokat iz Travnika, protiv tuženih 1. E. K. iz B., 2. DŽ. K. iz B. i 3. R. K. iz B., svi zastupani po punomoćniku Sadik Hota, advokat iz Sarajeva, radi tužbenog zahtjeva isplate duga na ime troškova specijalizacije, vrijednost spora 51.669,96 KM, te protivtužbenog zahtjeva utvrđenja ništavosti ugovora, odlučujući o žalbama tuženih izjavljenih protiv presude Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 148803 22 P 2 od 24.03.2023. godine, te dopunske presude Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 148803 18 P od 23.04.2025. godine, u sjednici vijeća održane dana 24.09.2025. godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Djelimičnim uvažavanjem žalbi tuženih preinačavaju se presuda Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 148803 22 P 2 od 24.03.2023. godine, te dopunska presuda Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 148803 18 P od 23.04.2025. godine i sudi:

Obavezuju se tuženi da tužitelju solidarno isplate iznos od 1.717,88 KM na ime povrata dijela iznosa naknada i troškova koje je prvotuzena primila za vrijeme specijalizacije u periodu od 30.09.2014. godine do 28.09.2016. godine, kao i drugih troškova koje je tužitelj isplatio u vezi specijalizacije prvo tužene po ugovoru o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva broj 10-6957 od 30.09.2014. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 12.12.2018. godine, pa do konačne isplate.

Utvrđuje se da je odredba tačke 3. Ugovora o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva 10-6957 od 30.09.2014. godine u dijelu u kojem se odnosi na povrat plaće u bruto iznosu, te povrat naknada na ime uvećanih troškova života ili naknade za odvijan život pravno ništava, te ne proizvodi pravne posljedice.

Odbijaju se kao neosnovani:

- zahtjev tužitelja da se utvrdi da je Ugovor o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva 10-6957 od 30.09.2014. godine raskinut,
- preostali dio zahtjeva tužitelja da mu tuženi solidarno isplate iznos od 49.347,12 KM na ime povrata dijela iznosa naknada i troškova koje je prvotuzena primila za vrijeme specijalizacije u periodu od 30.09.2014. godine do 28.09.2016. godine, kao i drugih troškova koje je tužitelj isplatio u vezi specijalizacije prvo tužene po ugovoru o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva broj 10-6957 od 30.09.2014. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 12.12.2018. godine, pa do konačne isplate,
- zahtjev tuženih da se utvrdi da je Ugovor o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva 10-6957 od 30.09.2014. godine u odnosu na član 1. tačka e)

pravno ništav, kao i u dijelu druge alineje tačke 3. Ugovora o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva 10-6957 od 30.09.2014. godine koji se odnosi na obavezu povrata troškova polaganja specijalističkog ispita i drugih troškova koje bolnica isplati u vezi specijalizacije.

Svaka stranka podmiruje svoje troškove postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 148803 22 P 2 od 24.03.2023. godine odlučeno je:

Utvrđuje se da je Ugovor o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva 10-6957 od 30.09.2014. godine raskinut.

Obavezuju se tuženi da tužitelju solidarno isplate iznos od 40.870,23 KM na ime povrata dijela iznosa naknada i troškova koje je prvo tužena primila za vrijeme specijalizacije u periodu od 30.09.2014. godine do 28.09.2016. godine, kao i drugih troškova koje je tužitelj isplatio u vezi specijalizacije prvo tužene po ugovoru o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva broj 10-6957 od 30.09.2014. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 12.02.2018. godine, pa do konačne isplate, kao i da tužitelju solidarno naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 8.514,53 KM, a sve u roku od 30 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, dok u preostalom dijelu tužbeni zahtjev tužitelja kao i zahtjev za dosudu troškova parničnog postupka odbija se kao neosnovan.

Odbija se kao neosnovan protiv tužbeni zahtjev tuženih koji glasi:

„Utvrđuje se da je odredba tačke 3. Ugovora o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva 10-6957 od 30.09.2014. godine pravno ništava, te ne proizvodi pravne posljedice.“

Protiv presude Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 148803 22 P 2 od 24.03.2023. godine žalbu su blagovremeno izjavili tuženi zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava sa zahtjevom da drugostepeni sud žalbu uvaži, prvostepenu presudu preinači na način da žalbu uvaži tako što će udovoljiti protiv tužbenom zahtjevu kojim tužena traži sud utvrdi djelimičnu ništavost, i to: člana 1. tačka e.) u dijelu u kojem je utvrđena obaveza da na poslovima kod tužitelja ostane duplo vrijeme, koliko je trajanja njena specijalizacija, odnosno preko ugovorenog trajanja rada u odnosu na trajanje specijalizacije (2 godine), te tačke 3. Ugovora o specijalizaciji u cijelosti, a u suprotnom da uvaži prigovor zastare obzirom da se radi o potraživanjima iz radnog odnosa, te tužitelja odbije za sva potraživanja, plaće isplaćene prije 05.11.2015. godine, odnosno zastarjela su potraživanja koja tužitelj traži iz 2014. godine te do 05.11. 2015.godine, te da tužitelja odbije sa tužbenim zahtjevom preko iznosa 4.230,28 KM, koji iznos se dobije kada se iznos bruto plaća od 40.870,23 KM umanjuje za iznos od 26.935,25 KM, koliko je tuženoj isplaćeno u bruto iznosu za vrijeme rada u matičnoj kući, te iznos od 6.968,43 KM ostvaren po osnovu dežura a u periodu specijalizacije, te za neisplaćenu naknadu za topli obrok u iznosu od 2.736,27 KM, a u odnosu na drugo i treće tužene odbije tužbeni zahtjev u cijelosti zbog nedostatka pasivne legitimacije, a u protivnom da prvostepenu presudu

ukine i predmet vrati istom sudu, ali drugom sudcu, na ponovni postupak i odlučivanje. U obrazloženju žalbe navodi kako je prvostepeni sud povrijedio odredbu člana 8. i 191. st. 4 Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, jer nije odlučio o cijelom protivtužbenom zahtjevu tuženog a koji se odnosi na član 1. t. e Ugovora o specijalizaciji. Također u žalbi navodi da sud pogrešno interpretira odredbu člana 121. ZOO, jer iako se poziva da je pravni osnov tužitelja "naknade štete", a tužitelj nije predložio dokaze na osnovu kojih se dokazali nastanak i visina štete. Nadalje u žalbi ističe da je ugovor o specijalizaciji već bio sačinjen i da je prvotužiteljica isti potpisala i da u istom ništa nije mogla mijenjati, te da drugo i treće tuženi nisu potpisnici ugovora, zbog čega su istakli prigovor pasivne legitimacije. Također navodi da je odredbom člana 25. Pravilnika o specijalizacijama propisano da troškove polaganja specijalističkog ispita snosi podnositelj zahtjeva za odobrenje specijalizacije, te da je stoga neosnovana konstatacija suda da se ne mogu smatrati troškovi specijalizacije samo troškovi polaganja specijalističkog ispita. Ističe da je sud pogrešno postupio kada je odbio zahtjev tuženih za prijeboj potraživanja, te da je shodno tome povrijedio odredbu člana 336. ZOO-a, kao i da je pogrešno primijenio i odredbu člana 386. st. 2 ZPP-a, budući da je tuženi uspio u ovom sporu sa 20%. U pogledu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja navodi da je sud pogrešno utvrdio da tuženi nije tražio ništavost člana 1 t. e Ugovora o specijalizaciji, te da su drugo i treće tuženi pasivno legitimisani jer su oni samo potpisali izjavu-garanciju da će u slučaju da prvotužena ne vrati troškove specijalizacije iste vratiti oni. Također navodi da plaća prvotužene ne može biti trošak specijalizacije, te da takvo što nije regulisano ni jednim aktom tužitelja u čemu se ogleda i pogrešna primjena materijalnog prava. Ističe da je navedeni ugovor o specijalizaciji u suštini ugovorena „ugovorena šteta“ a koji institut ne poznaje ZOO-a, te da se u ovom slučaju radi o zelenaškom ugovoru, odnosno da se radi o ništavom ugovoru jer je isti protivan Zakonu o radu, Ustavu BiH i Općoj deklaraciji o ljudskim pravima.

Tužitelj je u odgovoru na žalbu osporio sve žalbene navode i prigovore tuženih, navodeći kako nije bilo povreda odredaba parničnog postupka na način kako se u žalbi navodi, da je činjenično stanje potpuno i pravilno utvrđeno, a na temelju čaga pravilno je primijenjeno materijalno pravo.

Ovaj sud je presudom broj 51 0 P 148803 23 GŽ 2 od 09.01.2024. godine žalbu tuženih djelimično uvažio i preinačio presudu Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 148803 22 P 2 od 24.03.2023. godine u odnosu na odluku o troškovima postupka, tako da se obavezuju tuženi da tužitelju u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove presude naknade troškove postupka u iznosu od 6.778, 98 KM, dok se u preostalom dijelu žalba tuženih odbija kao neosnovana i potvrđuje prvostepena presuda. Također, odbijen je kao neosnovan zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka preko dosuđenog dijela, kao i zahtjev tužitelja za naknadu troškova za sastav odgovora na žalbu u iznosu od 1.494,09 KM.

Međutim, odlučujući po reviziji tuženih Vrhovni sud FBiH je rješenjem broj 51 0 P 148803 24 Rev od 02.07.2024. godine usvojio reviziju tako da je drugostepenu presudu ukinuo i predmet vratio drugostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje, uz obrazloženje da nižestepeni sudovi nisu odlučili o svim zahtjevima iz protivtužbe, navodeći da su samo odlučili o zahtjevu za ništavost člana 3. Ugovora o specijalizaciji, a ne i člana 1. tačka e) i Ugovora o specijalizaciji, a što je od uticaja na odluku o tužbenom i protivtužbenom zahtjevu. Vrhovni sud smatra da je drugostepeni sud prije donošenja odluke po žalbi trebao prvo ispitati da li je bilo

uslova za donošenje dopunske presude, pa ako jeste, vratiti prvostepenom sudu da postupi po prijedlogu za donošenje dopunske presude, a ako nije, trebao je prvo razjasniti navedene kontradiktornosti.

Slijedom gore date upute ovaj sud je dopisom od 19.11.2024. godine vratio prvostepenom sudu predmetni spis radi donošenja dopunske presude.

Dopunskom presudom Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 148803 18 P od 23.04.2025. godine odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev da se utvrdi da je odredba tačke 3. Ugovora o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva 10-6957 od 30.09.2014. godine pravno ništava, te ne proizvodi pravne posljedice i člana 1. tačka e) istog Ugovora.

Tuženi su protiv dopunske presude izjavili žalbu iz istih žalbenih razloga kao i u odnosu na osnovnu presudu, sa suštinski identičnim navodima, dok je tužitelj dao odgovor koji je također u bitnom identičan ranijem odgovoru na žalbu tuženih protiv presude od 24.03.2023. godine.

Nakon što je ispitao osporenu presudu i dopunski presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalbe tuženih su djelimično osnovane.

Iz sadržaja spisa prvostepenog suda proizlazi da je predmet spora po tužbi tužitelja zahtjev za utvrđenje da je ugovor o specijalizaciji raskinut uz traženje isplate novčanog iznosa od 51.669,96 KM na ime neizvršavanja ugovorne obaveze iz Ugovora o specijalizaciji zaključenog između tužitelja i prvotužene, te protivtužbeni zahtjev tuženih za utvrđenje ništavosti člana 3. i člana 1. tačka e) predmetnog Ugovora.

Prvostepeni sud je ocjenom dokaza utvrdio:

- da su tužitelj i prvotužena dana 30.09.2014. godine zaključili Ugovor o specijalizaciji broj 10-6957, kojim su regulisali međusobna prava i obaveze u vezi upućivanja prvotužene na specijalizaciju iz oblasti ginekologije i akušerstva,
- da se prvotužena navedenim ugovorom obavezala da će po završetku specijalizacije raditi kod tužitelja na poslovima specijaliste ginekologije i akušerstva u dvostrukom trajanju vremena specijalizacije, a tužitelj se obavezao isplaćivati sve naknade, snositi troškove polaganja specijalističkog ispita, za vrijeme specijalizacije isplaćivati naknadu te po položenom specijalističkom ispitu rasporediti na odgovarajuće poslove i zadatke,
- da se prvotužena se obavezala, u slučaju da ne završi specijalizaciju ili po završetku iste prekine radni odnos, da je dužna tužitelju vratiti iznos svih naknada i troškova primljenih za vrijeme trajanja specijalizacije, kako je to taksativno navedeno u ugovoru,
- da su garanciju na izvršenje obaveza od strane prvotužene svojim potpisom dali drugotužena i trećetuženi,
- da je tužitelj tokom tog perioda trajanja specijalizacije od 30.09.2014. godine do 28.09.2016. godine prvotuženoj isplatio iznos od 86.242,31 KM (vještak je na strani

31 navela specifikaciju od čega se sve sastoji ovaj iznos, odnosno koliko otpada na neto plate, poreze, doprinose, prijevoz, topli obrok, regres, odvojeni život, te naknadu za specijalistički ispit i naknadu KCUS Sarajevo),

- da je prvotužena na specijalizaciji provela ukupno 729 dana, pa bi duplo trajanje vremena specijalizacije u kojem je prvotužena trebala ostati na radu kod tužitelja iznosilo 1458 dana,

- da je nakon uspješno završene specijalizacije koja je trajala u periodu od 30.09.2014. godine do 28.09.2016. godine prvotužena zaključila ugovor o radu sa tužiteljem,

- da je nakon specijalizacije prvotužena kod tužitelja provela period od 29.09.2016. godine do 05.11.2018. godine, odnosno 25 mjeseci i šest dana (ukupno 767 dana, što čini procent ispunjenja ugovorne obaveze od 52,61 %),

- da je prvotužena dala izjavu o raskidu ugovora o radu, pa je tužitelj donio odluku o prestanku ugovora o radu prvotužene dana 05.11.2018. godine, uz otkazni rok počev od 29.10.2018. godine,

- da je prvotužena ispunila obavezu u procentu od 52,61 %, odnosno da istu nije ispunila u procentu od 47,39 %.

Dakle, tuženi pobijaju kako odluku o odbijanju protivtužbenog zahtjeva, tako i odluku o usvajanju tužbenog zahtjeva.

Kada je u pitanju protivtužba, ista je prvotno postavljena u pisanoj formi dana 27.05.2019. godine i istom je traženo da se utvrdi da su odredbe pomenutog ugovora o specijalizaciji pravno ništave i da ne proizvode pravno dejstvo.

Na pripremnom ročištu dana 06.02.202. godine (strana 2. raspravnog zapisnika) tuženi je, po shvatanju ovog suda, ustvari smanjio protivtužbeni zahtjev, jer je od traženja ništavosti cijelog ugovora o specijalizaciji, na tom ročištu postavio zahtjev za utvrđenje djelimične ništavosti tj. konkretno samo člana III predmetnog ugovora. Sve i da se radilo o preinaci tužbe, a po stavu ovog suda pomenuta radnja nije bila preinaka, u fazi pripremnog ročišta tužitelj (tuženi je u procesnoj poziciji tužitelja sa aspekta protivtužbe) ovu radnju može nesmetano obaviti, odnosno za preinaku tužbe u fazi pripremnog ročišta ne treba mu pristanak druge strane, niti odobrenje suda (član 57. stav 1. Zakona o parničnom postupku).

Dalje, tuženi je u fazi glavne rasprave dana 19.05.2020. godine (strana 5. raspravnog zapisnika) preinačio protivtužbu, jer je pored zahtjeva za utvrđenje ništavosti člana III predmetnog ugovora o specijalizaciji tražio utvrđenje ništavosti i člana I tačke e) istog ugovora. Dakle, i dalje je tuženi tražio utvrđenje djelimične ništavosti ugovora, ali je povećao postojeći zahtjev (član 56. stav 1. Zakona o parničnom postupku) u pogledu obima ništavosti koju traži. Međutim, navedenoj preinaci protivtužbe tužitelj se nije protivio, jer se upustio u raspravljanje po preinačenoj protivtužbi, radi čega se u smislu člana 57. stav 3. Zakona o parničnom postupku smatra da je pristao na ovakvu preinaku. Tužitelj se tek nakon gotovo tri godine, odnosno na ponovljenoj glavnoj raspravi dana 07.02.2023. godine, protivio ovoj preinaci protivtužbe, što ovaj ipak sud nalazi neblagovremenim protivljenjem, budući da nije istaknuto na tom ročištu kada je i izvršena preinaka.

Prvostepeni sud je, nakon pomenutog ukidnog rješenja Vrhovnog suda, donio i dopunsku presudu kojom je dakle sada odlučio o cijelom protivtužbenom zahtjevu,

pa ovaj sud nalazi da je time otklonio povrede pravila postupka na koje mu je ukazao Vrhovni sud.

Kada je u pitanju pobijanje predmetnog ugovora o specijalizaciji, konkretno člana 1. tačke e) kojom je ugovoreno da će prvotužena ostati na radu kod tužitelja u dvostrukom trajanju vremena specijalizacije, ovaj sud nalazi da je žalba tuženih na osnovnu i na dopunsku presudu neosnovana.

U činjenično i pravno identičnim situacijama Vrhovni sud FBiH je zauzeo više odluka u kojima nije nađeno da su predmetne odredbe ovakve sadržine ništave. Iste su rezultat slobode ugovaranja prema kojoj poslodavac finansira nastavak školovanja zaposlenika s ciljem da ima obučeno ljekarsko osoblje kroz određeni vremenski period, a sve kako bi poslodavac mogao vršiti svoje obaveze u smislu Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Takve odredbe i prvostepeni sud pravilno nalazi da nisu protivne Ustavu, prinudnim propisima niti moralu društva, niti u konačnici tuženi ukazuju na neku jasnu i konkretnu odredbu koja je ovakvim ugovaranjem povrijeđena.

Međutim, protivtužbeni zahtjev je djelimično osnovan u pogledu člana 3. predmetnog ugovora o specijalizaciji, odnosno osnovan je u pogledu prve alineje ove odredbe, te dijela druge alineje.

Na sjednici Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda F BiH održanoj dana 19.03.2025. godine, usvojeno je pravno shvatanje:

Izmijenjeno je dosadašnje pravno shvatanje Vrhovnog suda Federacije BiH po pitanju troškova specijalizacije i subspecijalizacije tako da isto sada glasi: „U troškove specijalizacije ne spadaju isplaćene bruto i neto plaće i druge naknade vezane za radni odnos bez obzira gdje je specijalizant obavljao rad.“

Ovaj stav je Vrhovni sud FBiH ponovio u rješenju broj 58 0 P 220129 24 Rev od 20.03.2025. godine.

U tim odlukama Vrhovni sud ukazuje na član 155. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine F BiH“, br. 46/10 i 75/13), član 13., 14. i 16. ranijeg Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama doktora medicine, doktora stomatologije i magistara farmacije („Službene novine F BiH“, br. 11/11, 17/11, 22/11, 26/11, 82/11, 41/12, 79/12, 55/13, 52/14 i 84/14), član 38. važećeg Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika („Službene novine F BiH“, broj 75/2020), članovi 75-83. važećeg Zakona o radu F BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/16 i 89/18), članovi 68-74. ranijeg Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, br. 43/99, 32/00 i 29/03), član 138. stav 1., 3. i 4. Zakona o izvršnom postupku F BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 32/2003, 52/2003 - ispr., 33/2006, 39/2006 - ispravka, 39/2009, 35/2012 i 46/2016 i „Službeni glasnik BiH“, br. 42/2018 - odluka Ustavnog Suda i 19/2025), te član 7. Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima.

Dakle, predmetno ugovaranje u dijelu člana 3. predmetnog ugovora o specijalizaciji u pogledu obaveze prvotužene, a time i ostala dva tužena, da tužitelju vrati ono što je primila povodom radnog odnosa tokom perioda specijalizacije (plate i to u bruto iznosu, regres, topli obrok, prevoz, odvojeni život) protivno je gore navedenim

odredbama niza prinudnih propisa, pa je stoga ovaj dio odredbe člana 3. ugovora o specijalizaciji ništav u smislu člana 103. Zakona o obligacionim odnosima.

Iz navedenih razloga valjalo je odbiti i pretežan dio kondemnatornog tužbenog zahtjeva tužitelja koji se i odnosio na ovaj dio potraživanja prema tuženim. Naime, tužitelj je na glavnoj raspravi potraživao iznos od 51.065,05 KM, odnosno 46,77 % od 95.932,83 KM (bruto lični dohodak u periodu od 01.07.2014. godine do 28.09.2016. godine u iznosu od 81.851,83 KM, regres 400,00 KM, topli obrok, 2.193,00 KM, prijedovz 1.612,00 KM, naknada za odvojeni život 6.251,00 KM, specijalistički ispit u iznosu od 1.000,00 KM i naknada KCU Sarajevo u iznosu od 2.625,00 KM).

Međutim, sud nalazi neosnovanim ostali dio protivtužbenog zahtjeva u pogledu člana 3. predmetnog ugovora o specijalizaciji koji se tiče dakle troškova specijalizacije, odnosno onih troškova koje poslodavac ima povodom specijalizacije, a ne spadaju u troškove povodom prava specijalizanta-radnika iz radnog odnosa.

Vještak je u svom mišljenju na stranama 31. i 34. naveo, a što je i nesporno, da je tužitelj imao troškove za specijalizaciju prvotužene koji se odnose na specijalistički ispit u iznosu od 1.000,00 KM i naknadu KCU Sarajevo u iznosu od 2.625,00 KM. Dakle, ovi troškovi po mišljenju ovog suda i prema sadržaju Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama doktora medicine, doktora stomatologije i magistara farmacije spadaju u troškove specijalizacije, a ne troškove iz radnog odnosa i stoga su tuženi u obavezi da izvrše povrat ovog iznosa od ukupno 3.625,00 KM, a prema stepenu izvršenosti ugovorne obaveze od strane prvotužene.

Vještak je utvrdio, a sud prihvatio, da procent ispunjenja ugovorne obaveze iznosi 52,61 %, odnosno da istu obavezu prvotužena nije ispunila u procentu od 47,39 %, pa su tuženi u obavezi da tužitelju vrate iznos od 1.717,88 KM ($3.625,00 \text{ KM} \times 47,39 \%$), dok je u preostalom dijelu od 49.347,12 KM ($51.065,00 \text{ KM} - 1.717,88 \text{ KM}$) zahtjev odbijen kao neosnovan. Istovremeno sud je odbio i zahtjev za isplatu kamata na neosnovani dio tužbenog zahtjeva tužitelja.

Na usvojeni dio tužbenog zahtjeva tuženi su u obavezi platiti i zakonske zatezne kamate shodno članu 277. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", broj 29/78, 39/85 i 57/89, "Službeni list R BiH", broj 2/92 i 13/93, "Službene novine FBiH", broj 29/03 i 42/11), kojim je propisano da dužnik koji zakasni sa ispunjenjem novčane obaveze duguje pored glavnice i zateznu kamatu, pa je time osnovan zahtjev za naknadu istih počev od dana podnošenja tužbe tj. 12.12.2018. godine pa do konačne isplate. I prema ugovoru o specijalizaciji tuženi su primljeni iznos u obavezi vratiti najkasnije 30 dana po prestanku rada prvotužene kod tužitelja, pa kako prvotužena prestala raditi kod tužitelja dana 05.11.2018. godine, to pravo tužitelju na kamate teče od 06.12.2018. godine. Kako su iste tražene od 12.12.2018. godine to se sud kretao u granicama zahtjeva tužitelja.

Neosnovani su i žalbeni navodi tuženih u kojem se navodi da drugo i treće tuženi nisu pasivno legitimisani u ovom sporu. Naime, iz Ugovora o specijalizaciji nesporno proizlazi da su drugo i treći tuženi kao žiranti potpisali ugovor i obavezali se da će tužitelju, ako se za to steknu pretpostavke iz ovog ugovora, umjesto prvotuženog izmiriti sve troškove specijalizacije. Budući da se radi o obligaciono pravnom odnosu, te u slučaju kada glavni dužnik ne isplati dug, povjerilac ima pravo potraživanja od

žiranata koji su se obavezali kao jamci platci i isti su pasivno legitimisani zajedno sa glavnim dužnikom, u skladu sa članovima 17. i 1004. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima.

Također, neosnovani su i žalbeni navodi tuženih koji se odnose na prigovor prebijanja potraživanja stranaka, jer iz svih provedenih materijalnih dokaza tužitelja nesporno proizlazi da se radi o obligacionom pravnom odnosu u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima, a ne radnom sporu, a prvotužena nije dokazala da prema tužitelju ima potraživanja (član 126. ZPP-a), te sama činjenica da je sud dozvolio da se izvrši vještačenje visine obavljenih dežura, toplog obroka kao i bruto plaća isplaćenih tuženoj u toku specijalizacije ne znači da su ova potraživanja prvotužene osnovana i dokazana.

Sud nije našao osnovanim ni zahtjev tužitelja za utvrđenje raskida ugovora o specijalizaciji. Dakle, ovaj dio zahtjev tužitelja je utvrđujući, a ne konstitutivni, jer ovakvim traženjem tužitelj smatra da je ugovor već raskinut i da je to samo potrebno utvrditi odlukom suda (konstitutivni zahtjev za raskid ugovora glasio bi: raskida se ugovor...). Iz provedenih dokaza doista proizlazi da je predmetni ugovor izvršen od strane tužitelja, ali i da je u pretežnom dijelu izvršen i od strane prvotužene, odnosno prvotužena je i prema činjeničnim navodima tužbe ispunila sve svoje ugovorene obaveze, osim dužine trajanja radnog odnosa kod tužitelja po završetku specijalizacije. Dalje, ovaj sud nalazi da se ne radi se o fiksnom ugovoru, pa da bi neizvršenjem ugovora isti bio raskinut po sili zakona (član 125. Zakona o obligacionim odnosima), niti iz sadržaja izvedenih dokaza proizlazi da je tužitelj pozvao prvotuženu da ispuní svoju obavezu ostanka na radu kod tužitelja i preostali ugovoreni period (član 126. Zakona o obligacionim odnosima). Dakle, tužitelj nije u smislu člana 130. Zakona o obligacionim odnosima bez odlaganja obavjestio prvotuženu da namjerava raskinuti ugovor o specijalizaciji, niti je sudu prezentovana izjava tužitelja upućena prvotuženoj kojom raskida ovaj ugovor. Iz tih razloga je valjalo odbiti zahtjev tužitelja da se utvrdi da je raskinut ugovor o specijalizaciji.

Dalje, tužitelj prvim-utvrđujućim zahtjevom traži da se utvrdi raskid ugovora o specijalizaciji, a drugim - kondemnatornim zahtjevom upravo traži ispunjenje tog istog ugovora, odnosno da prema tom ugovoru prvotužena vrati ono što je primila u procentima ispunjenja tog ugovora. Međutim, nezavisno od ovoga, tužitelju ne pripada pravo da traži povrat iznosa isplaćenih povodom radnog odnosa, o čemu je ovaj sud iznad dao svoj stav.

U pogledu zahtjeva stranaka za naknadu troškova postupka sud je pošao od toga da je tužitelj tokom postupka tražio iznos od 51.669,96 KM, da bi na glavnoj raspravi dana 19.05.2021. godine (strana 6. zapisnika) smanjio tužbeni zahtjev potražujući isplatu iznosa od 51.065,00 KM, a prema nalazu vještaka. Ukoliko bi se posmatrao uspjeh tužitelja isti bi dakle do glavne rasprave iznosio 3,32 % ($1.717,88 \text{ KM} : 51.669,96 \text{ KM} \times 100$), a nakon glavne rasprave dana 19.05.2021. godine uspjeh bi iznosio 3,36 % ($1.717,88 \text{ KM} : 51.065,00 \text{ KM} \times 100$), pa bi se moglo zaključiti da je uspjeh tužitelja u odnosu na parnicu po tužbi djelomičan. S druge strane, istovremeno je vođena i parnica po protivtužbi, unutar istog parničnog postupka, a u toj parnici uspjeh tuženih je također djelomičan.

Slijedom tih okolnosti sud smatra da je uspjeh obje stranke djelomičan, pa da je potrebno o troškovima odlučiti primjenom odredbe člana 386. stav 2. Zakona o parničnom postupku, odnosno odlučiti da svaka stranka podmiruje svoje troškove postupka.

Slijedom navedenih razloga odlučeno je kao u izreci presude.

Predsjednik vijeća
Davor Kelava